

villig, en anden maaske ikke. Naar f. Eks. Anlaegtet strækker sig ind i Udkanten af en Kommune, paa et Sted, hvor der er ganske faa Medlemmer, kunde man tænke sig, at der ikke var nogen ret stor Villighed til Stede i Kommunen til at have den med Opkrævningen forbundne Ulejlighed, og det kunde da tænkes, at disse faa Medlemmer kunde komme ind i et andet Hold, saaledes at de ikke fik lige Rettigheder med andre, altsaa at Vedtægterne blev forskellige. Der er den Hage ved dette Forhold nu, at det er Bestyrelsens Hverv at paase, at den Mergel, der skal tilføres de forskellige Ejendomme, bliver liggende, indtil den er betalt. Medlemmerne laaner som Regel en Sum til Afbetaling i 10 Aar, men de maa kun bortføre saa meget af Mergelen, som er betalt; altsaa, naar de afdrager $\frac{1}{10}$ af Laanet hvert Aar, maa de bortføre $\frac{1}{10}$ af Mergelen; der skal være Sikkerhed for den tilbagestaaende Del af Betalingen. Efter Lovforslaget skal Kommunalbestyrelsen afgøre, hvorvidt den kan gaa ind paa at opkræve Beløbene eller ej; og paa dette Punkt er man bange for, at der kan blive et Hul, idet Bestyrelsens Hverv vil blive forskelligt overfor de forskellige Medlemmer; det kunde endogsaa træffe sig saaledes, at nogle blev udelukkede. Den højtærede Minister udtalte ved Lovforslagets Forelæggelse, at Solidaritetsprincippet forhaabentlig gennem dette Lovforslag vilde blive lettet, og jeg kunde ogsaa tænke mig Muligheden af, at det kunde lattes paa den Maade, at Interessenterne fik Lov til at udkøre saa meget af Mergelen, som de kunde, og saa snart de ønskede det. Det er jo kedeligt for dem at have en Kapital liggende i Aarevis uden at kunne gøre den frugtbringende. Jeg tænker mig derfor, at Solidaritetsprincippet Gennemførelse kunde lattes derved, at Vedtægterne kun forlangte, at Interessenterne ikke maatte sælge eller afhænde Mergelen til andre. Det er jo en Selvfølge, at naar den kommer ud paa Interessentens egen Mark, bidrager den til, at Udbyttet deraf bliver større, og jeg haaber, at dette netop er Meningen med denne Sag.

Dette nævner jeg ikke for at beklage, at Lovforslaget ikke paalægger Sogneraadene en Pligt, men at det kommer til at bero paa deres gode Villie. Det er langt fra; jeg vil være glad ved, om vi kan faa Lovforslaget gennemført, saaledes som det her foreligger. Men paa den anden Side har jeg ment, at Lejligheden her maatte være til at bringe denne Side af Sagen frem, thi der vil vel blive nedsat et Udvalg, hvor Spørgsmaalet kan drøftes, ligesom jeg

ogsaa tænker mig, at den højtærede Minister vil være villig til at tage det under Overvejelse. Tillige har jeg tænkt mig, at den højtærede Minister maaske fra Mergelselskaber og Hedeselskabet kunde faa en Forvisning med Hensyn til, hvorvidt det skulde være muligt at gaa den Vej. Den højtærede Minister har endvidere stillet i Udsigt, at han, hvis det ønskes fra Tingets Side, vil være med til, at Vedtægterne blev ordnede saaledes, at det blev Ministeriet, der traf Afgørelsen. Dette siger jeg Tak for. Hvorvidt der kan være Anledning til at gaa den Vej, ved jeg ganske vist ikke.

Jeg skal slutte disse Bemærkninger med, ligesom den højtærede Minister, at udtale Haabet om, at dette Lovforslag maatte kunne blive ført ud i Livet. At der er stærk Trang til det, vil enhver kunne forstaa. De, hvem det vil komme til gode, er kendte med Savn og Opofrelser, og vi vilde gøre en stor Velgerning mod dem, om vi vedtog dette Lovforslag, saaledes at de kunde komme til at nyde de Goder, det byder. Dermed anbefaler jeg Sagen til velvillig Behandling her i Tinget.

Christian Rasmussen: Jeg skal ikke sige mange Ord om det her foreliggende Lovforslag, men blot paa min Gruppes Vegne udtale Haabet om, at det maa lykkes den højtærede Minister hurtigt og let at faa det gennemført i Rigsdagen. Paa adskillige Rejser, som jeg dels for det offentlige, dels privat har foretaget i de fattige Egne i Jylland — dem, der her særlig tages Sigte paa —, har jeg set, hvilke uhyre Vanskeligheder de paagældende Landbrugere har med at faa tilført den nødvendige Mergel til deres Ejendom. Efter min Opfattelse vil dette Lovforslag, hvis det anvendes rigtigt og fornuftigt, i meget høj Grad lette dem Adgangen til Mergel, og jeg vil meget varmt anbefale, at man søger at faa det gennemført.

De Betæneligheder, der blev omtalte af den ærede foregaaende Taler (Mølgaard-Nielsen), er antagelig ikke større, end at de, maaske ved Forhandling med den højtærede Minister, let kan overvindes, saaledes at Lovforslaget hurtigt kan gennemføres, hvad jeg meget vil anbefale.

Ferdinand Nielsen: Det foreliggende Lovforslags Betydning er ikke saa ganske ringe — større, end man maaske er tilbøjelig til at tro —, og ogsaa jeg vil udtale min Glæde over, at det er blevet forelagt, og over, at der er Udsigt til, at det vil faa en let Gang gennem Rigsdagen og blive